

Sihtasutus
Kutsekoda

Koordinatsioonikogu nr 7

Kutsekojas

7. detsember 2016

Kavas

- **Avasõnad** Mait Palts, ETKK, OSKA koordinatsioonikogu aseesimees
- **OSKA üldraporti metoodika ja edasised arengukohad**
Siim Krusell, Kutsekoda
- **Väljalangemine kutseõppes ja kõrghariduses**
Meeli Murašov ja Margus Haidak, HTM
- **Ülevaade VV kabinetiarutelu ettevalmistamise protsessist**
Tiia Randma, Kutsekoda
- **Järgmise koordinatsioonikogu teemad** Tiia Randma
- **Kokkuvõte** Mait Palts

Sihtasutus
Kutsekoda

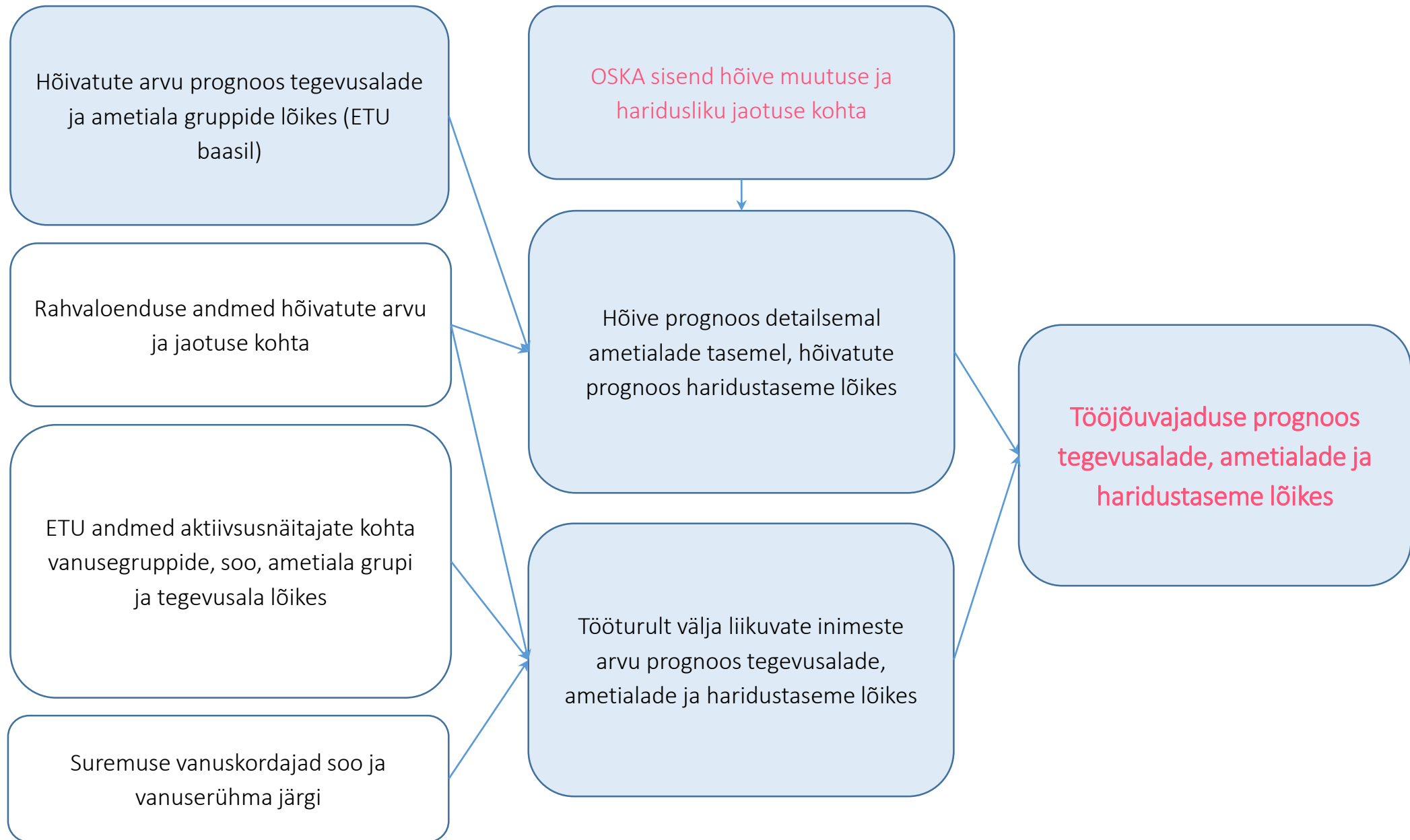
OSKA üldraporti metoodika

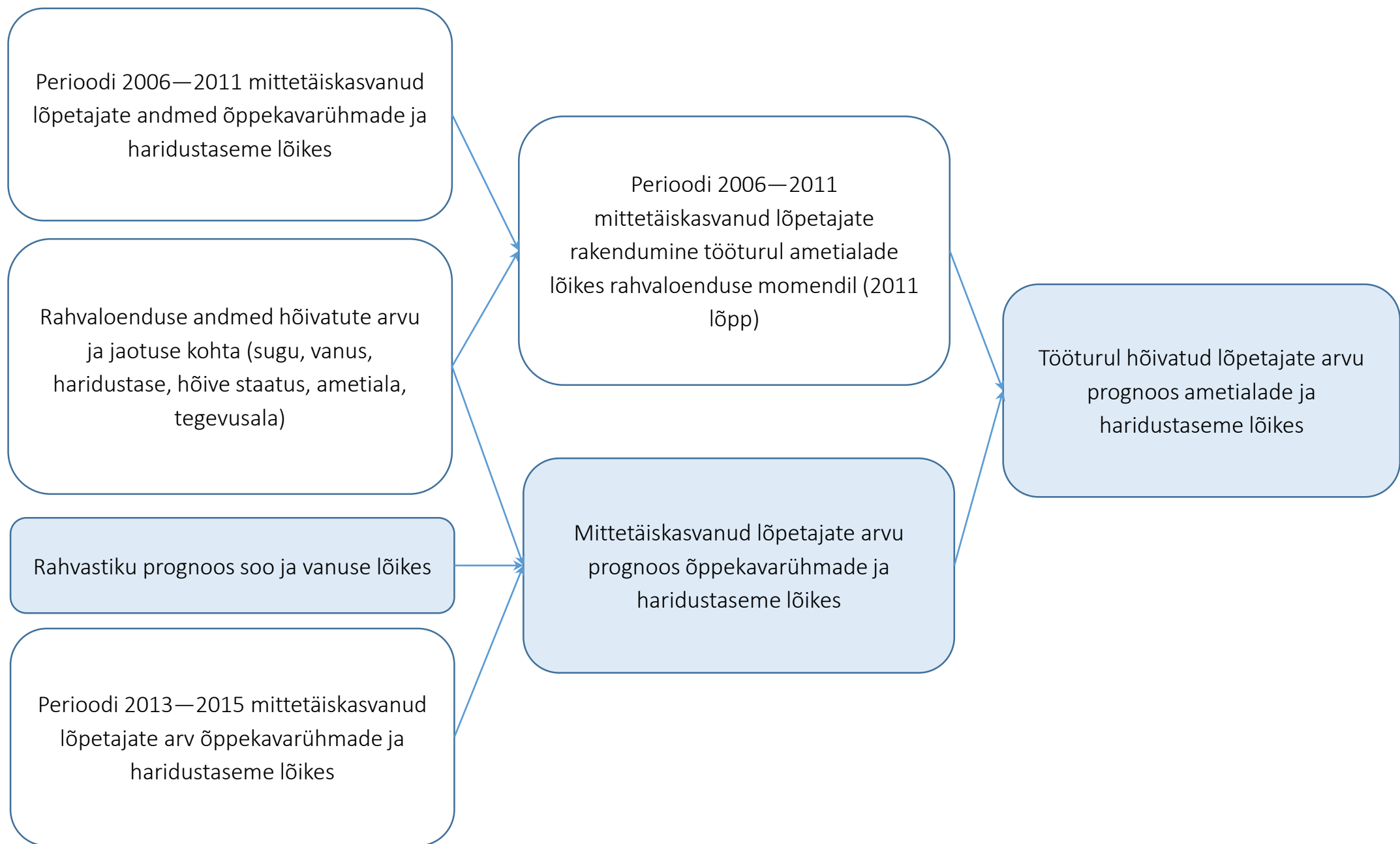
Siim Krusell
Kutsekoda

7 detsember 2016

Millest koosneb?

OSKA valdkondlik prognoosimudel

Lõppraport: valdkondlik tööturu koolitusvajadus

5

Pakkumine: hinnatakse valdkonna koolituspakkumist ning analüüsitakse tööturunõudluse ja lõpetajate erialase ettevalmistuse struktuuri vastavust

4

Vajadus: hinnatakse valdkonna tööjõu ja oskuste vajadust ning analüüsitakse muutuse trende

3

Tulevik ja olevik: hinnatakse tulevikutrendide mõju valdkonna tööjõu- ja oskuste vajaduse kujundamisel ning valdkonna rolli ja osakaalu Eesti majanduses

2

Sihiseade: ülevaade OSKA protsessist ja töömeetoditest; defineeritakse alavaldkonnad ja põhikutsealad, kinnitatakse eksperdikogu tegevuskava

1

- Valdkondlik raport: ettepanekud tasemeõppe koolitusvajaduse mahu, oluliste, uute või puuduvate oskuste osas.
- Soovitused õppe ja tööturu paremaks sidustamiseks

Eelneva põhjal teksti koostamine

- Tasemeõppe õppekavad kutse- ja kõrghariduses
- Tasemeõppe lõpetajad ja katkestajad õppekavarühmiti
- Täiend- ja ümberõppe võimalused (kui on kättesaadav)
- Tööjõuvajaduse ja koolituspakkumise võrdlus
- Enamlevinud ja soovitatavad õpiteed

Statistika analüüs ja intervjuud ekspertidega

- Hõivetrendide analüüs (kasvamine/kahanemine)
- Tööjõuvajaduse prognoos alavaldkonniti
- Oskuste vajaduse analüüs (olulised, uued, puuduvad)
- Enamlevinud ja soovitatavad karjääriteed

Statistika analüüs ja intervjuud ekspertidega

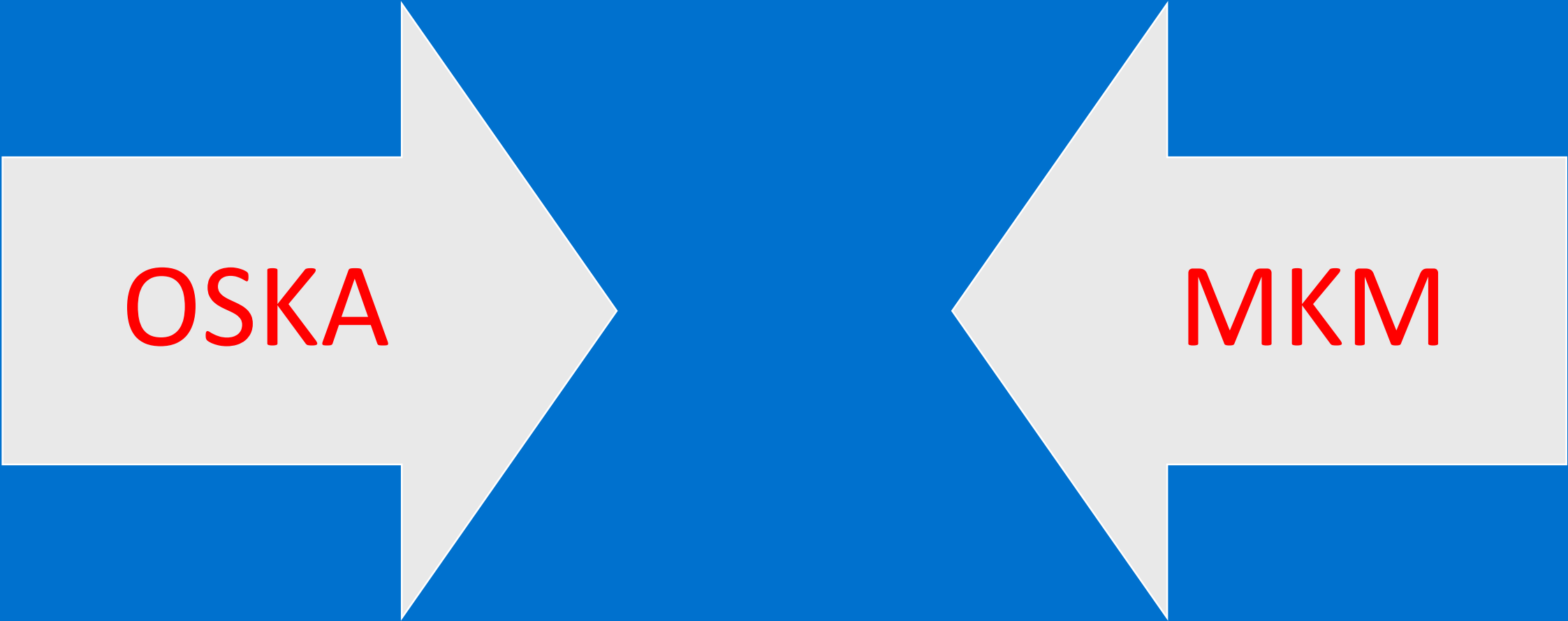
- Võimalikud tulevikumõjurid ja arengutrendid
- Tööjõunõudlust mõjutavad majandusnäitajad (nt müügitulu, eksport, tootlikkus, palk)

Statistika analüüs ja intervjuud ekspertidega

- OSKA eesmärk, protsess ja töömeetodid
- Alavaldkonnad, hõivenäitajad põhikutsealati
- Valdkondliku eksperdikogu tegevuskava projekt

Statistika analüüs ja intervjuud ekspertidega

OSKA valdkondlik ja üldraport

OSKA

MKM

OSKA üldraporti arenduskohad

Arenduskoht 1. Valdkondade kasvusoovide tasakaalustamine

- **Kokkuvõtlikult:** Valdkondlikult võivad olla liiga suured kasvusoovid, kasvusoovide mõju üldraportis üldhinnangule tööjõuvajaduse/pakkumise kohta võimendaks puudujääke tööjõuvajaduse osas
- **Arendusvõimalused ja lahendused:** Märksõnaks kasvusoovide piisav põhjendatus. Valvuri rollis valdkondlike raportite koostajad ja Koordinatsioonikogu

Arenduskoht 2. Kutseala/ametiala ja selle ettevalmistuseks sobiva õppe vahelise seose loomine

- **Kokkuvõtlikult:**

- Tuleviku tööjõult ei saa eeldada minevikuga sarnast haridusstruktuuri; õppekavade-ametialade seosed ei pruugi enam kehtida
- Valdkonnauuringute panust keeruline rakendada kogu tööturгу hõlmava mudeli tasemel

- **Arendusvõimalused ja lahendused:**

- Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) ja töötamise registri (TÖR) omavaheline sidumine
- Töötasu struktuuri uuring
- „Vanu“ õpperühmade ja ametialade seoseid täiendada kvalitatiivse infoga

Arenduskoht 3. Haridustasemete vaheline liikumine ja sellega seotud topeltarvestus

- **Kokkuvõtlikult:**
- Tööjõuvajaduse analüüsimisel võib tekkida olukord, kus koolituspakkumist topeltarvestuse tõttu ülehinnatakse
- **Arendusvõimalused ja lahendused:**
- Liikumine lahenduste poole: Koolituspakkumisse arvestati ainult mittetäiskasvanud lõpetajad, magistriõppe lõpetajad lahutatakse bakalaureuseõppe lõpetajatest
- Täpsemate haridusalaste liikumiste analüüsiks on vaja andmeid ja analüüse edasiõppimise määrade ja haridustasemete vaheliste liikumiste kohta

Arenduskoht 4. Täiend- ja ümberõppe arvestamine tööjõunõudluse ja koolituspakkumise võrdlemisel

- **Kokkuvõtlikult:**
 - Ei arvestata täiend- ja ümberõppe vajadust tööjõunõudluse ja koolituspakkumise võrdlemisel
- **Arendusvõimalused ja lahendused:**
 - Üldraportis saaks tuua kokkuvõtlikult kirjeldavana esile, millise täiend- ja ümberõppe järele on vajadus

Arenduskoht 5. Mudel ei arvesta tööjõu sektoritevahelisest liikumisest tulenevat tööjõuvajadust

- **Kokkuvõtlikult:**
- Töötajad liiguvad sektorite vahel ja seda ei arvestata. Prognoosimudel on asendusvajaduse hindamisel töötajate viimase töökoha poole kaldu
- **Arendusvõimalused ja lahendused:**
- Lähiajal saab peamine rõhk tulemuste tõlgendamisel ja selgitamisel
- Täiendavate andmeallikate (nt ETU moodul eelnenud aastal aset leidnud liikumiste kohta, EMTA andmestik jne) kasutatavuse analüüsil
- Sektoritevahelist liikumist aitaks prognoosis põhjalikumalt arvestada TÖR-i ametiala lisamine

Arenduskoht 6. Prognoosimudel arvestab tööjõuvajaduse rahuldamisel vaid tasemeõppe lõpetajaid

- **Kokkuvõtlikult:**
 - Prognoosimudel ei arvesta oma õpingud katkestanuid erialase ettevalmistusega tööjõuna
- **Arendusvõimalused ja lahendused:**
 - Katkestajate profiili analüüs
 - Katkestamise põhjused
 - Täiendavad andmeallikad

Arenduskoht 7. OSKA üldraporti tulemuste tõlgendamine tööjõuvajaduse ning hariduse vaates

- **Kokkuvõtlikult:**
- Kutsehariduse ning bakalaureuse ja magistri tasemel on lõpetajate osas suur puudujääk, doktoriõppe tasemel aga väike ülejääk. Kuidas avalikkusele selgitada?
- **Arendusvõimalused ja lahendused:**
- Kommunikatsioonis rõhuda tõlgendamisele, selgitada metoodikat nii avalikkusele kui ka üldraportis

Arenduskoht 8. Võimalikud erinevused tulemustes sõltuvalt OSKA kvalitatiivsete ja MKM-i kvantitatiivsete meetodite kasutamisest

- **Kokkuvõtlikult:**

- Milline on sõnum avalikkusele, kui OSKA ütleb üht, aga MKM-i prognoos teist?

- **Arendusvõimalused ja lahendused:**

- Oluline koht on siin jällegi üldraportis antavatel selgitustel
- Üks sõnum on näiteks see, et OSKA metoodika ongi mõeldud täiendama MKM-i kvantitatiivset prognoosi
- Tõlgenduste pakkumisel tuleks aga alati veenduda, et mõõdetakse samu asju

Arenduskoht 9. Kutse- ja kõrghariduse koolituspakkumise puudujäägi ülehindamine

- **Kokkuvõtlikult:**

- Arvestatakse mittetäiskasvanud lõpetajate hõivemääraga lähiaastatel peale kooli lõpetamist, mis aga ei arvesta asjaolu, et enamik lõpetajaid lõpuks siiski siirdub tööturule

- **Arendusvõimalused ja lahendused:**

- Analüüs teistsuguse hõivemäära kasutamise kohta mudelis, sh töötuse ja mitteaktiivsuse määra arvesse võttes
- Suund kõrgema hõivemäära kasutamisele vähendamaks puudujäägi ülehindamist koolituspakkumises

Arenduskoht 10. OSKA valdkonnaraportite sünteesitud tulemuste kajastamine üldraportis

- **Kokkuvõtlikult:**
- OSKA valdkondlikud raportid saaksid anda üha suuremat panust üldraportisse
- **Arendusvõimalused ja lahendused:**
- OSKA valdkonnaraportite sarnased tulemused koondada üldraportis kokkuvõtlikeks sõnumiteks, suunisteks, järeldusteks ning soovitusteks edasisteks tegevusteks

Arenduskoht 11. Sisse- ja väljarände arvestamine tööjõu pakkumise ja nõudluse prognoosis

- **Kokkuvõtlikult:**
- Hetkel ei arvestata prognoosimudelis rännet
- **Arendusvõimalused ja lahendused:**
- Analüüsida rändeandmeid nende prognoosimudelis kasutamise seisukohast
- Andmeallikatest tuleks kindlasti arvesse võtta Rahvastikuregister, ETU, erinevad rännet puudutavad uurimused ja prognoosid, andmeprojekt „Edukus tööturul“ ning ka HTM rändeanalüüsi sisaldav RITA uurimisprojekt

Kokkuvõtte asemel: Andmed, andmed, andmed...

Ülevaade valitsuskabineti arutelu ettevalmistamisest

- ooterezhiim novembris
- Nõunike kogu (23.11.16) soovitas **Valitsuskabineti arutelule esitada ka OSKA raportitest ettepanekud, mis eeldavad olulist muutust koolituskohtade struktuuris** (nt sotsiaaltöö kõrghariduses ja arvestusala kutseõppes)
 - Koordinatsioonikogu seisukoht?
 - Lisame täiendavad otsuse eelnõu punktid?
- Kutsekoda ja HTM koostöös valmistavad ette memorandumi teksti detsembrikuu jooksul ning seejärel kooskõlastame selle nii koordinatsioonikogu liikmetega kui Riigikantseleiga

Koordinatsioonikogu 8. märts 2016 kell 11-13

- kolme valdkondliku uuringuraporti tutvustamine ja ettepanekute heakskiitmine
 - Energeetika ja kaevandamine
 - Keemia-, kummi- ja plastitööstus
 - Tervishoid

Rahulikku advendiaega!

